

De feesten der Christenen.

<https://hdl.handle.net/1874/351574>

gfc.

(6)

DE FEESTEN

DER

CHRISTENEN.

—
NIEUWE UITGAVE.
—

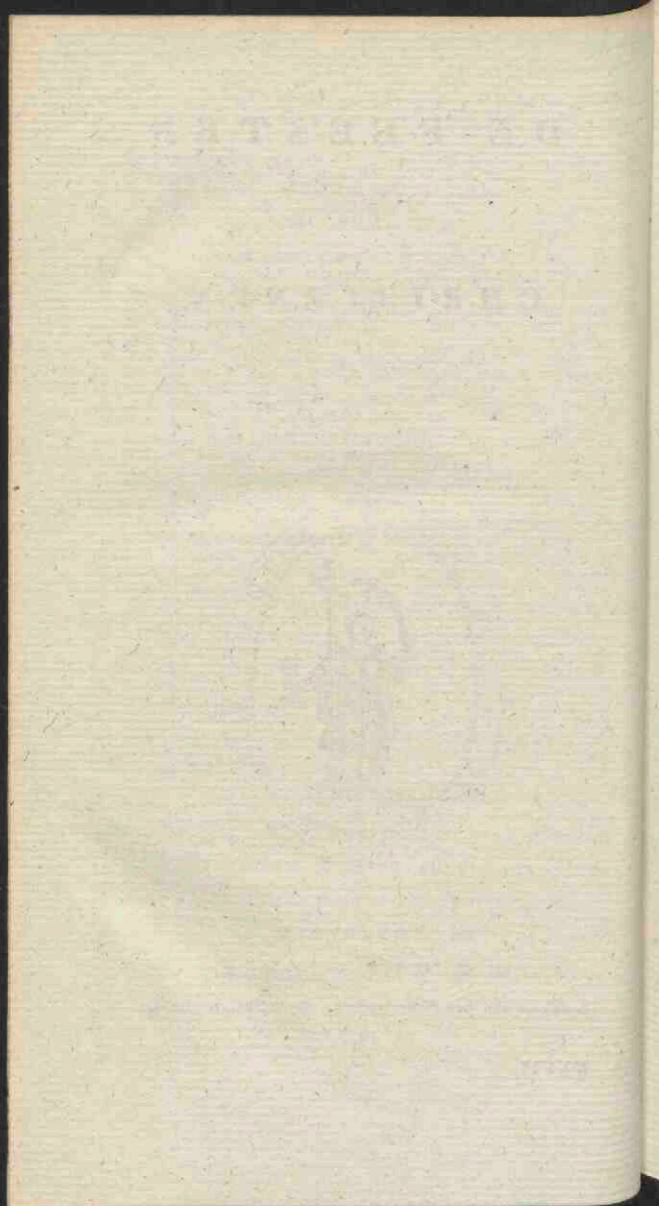
TE ROTTERDAM,

bij M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

1833.

No. XXVII.

VOORBERIGT.

Gecommitteerden van het Nederlandsche Zendinggenootschap, tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes, ter bevordering van Evangelische kennis en godzaligheid, ook bij mingeoefenden; — namelijk:
R. J. VAN DER MEULEN, B. VAN MARKEN,
J. CLARISSE, A. L. M. Phil. et Theol. Doct.
en Prof., A. DE VRIES, L. EGELING,
J. G. VORSTMAN, R. ADRIANI, *Predikanten*
te Amsterdam, Hoorn, Leyden en Rotterdam;
overeenkomstig hun ambt en hunne
bediening, dat oogmerk gaarne willende be-
vorderen, en in uitzigt op des Heeren mede-
werkenden zegen, bieden het nevensgaande

Stukje hunnen landgenooten aan, niet alleen herdrukt, maar ook met eenige, meestal echter in verplaatsingen bestaande veranderingen; naar de vrijheid, daartoe door den hooggeachten Steller zelven verleend, die, bij de overgave van hetzelfde, door krankheid, en door zijn spoedig gevolgd ontslapen, verhinderd werd, er zelf de laatste hand aan te leggen. Intusschen wordt geene uitgave voor echt erkend, dan welke door eenen hunner, of door de drukkers dezes, onderteekend is.

M. W. J. Stonen

DE FEESTEN DER CHRISTENEN,

*een volledig en bevredigend Evangelisch
onderwijs, vol van genade en
waarheid.*

Wij zijn arme menschen, die vele behoeften hebben, waaraan wij niet kunnen voldoen. Wij zoeken dat wel, maar vinden het nergens. Wij jagen de voorwerpen onzer begeerte na; maar zelfs als wij die verkrijgen, zijn wij toch nooit voldaan. Voldoening en rust vinden wij in de geheele wereld niet. Die vinden wij alleen in God, ons hoogste goed. Hij alleen kan en wil alle onze behoeften zóó volkomen vervullen, dat wij niets meer hebben te wenschen. Hij, onze Heer, kent ons geheel. Hij ziet, dat wij, bij al ons najagen van hetgene, waarin wij meenen voldoening te vinden, toch nooit tot ruste komen. En Hij is zoo genadig en liefderijk, dat Hij ons tot zich roept, om ons ware rust en de vervulling van alle onze goede wenschen te schenken. Ja! daar God weet, dat wij niet eens inzien, wat wij eigenlijk noodig hebben, zoo buigt Hij zich in liefde

tot ons neder en verwekt in ons besef van behoeften, die wij te voren niet kenden.

Dit oogmerk is blijkbaar in alle de goddelijke getuigenissen en beloften. Bij voorbeeld: God maakt ons zijne gezindheid bekend in die heerlijke getuigenis: » Uit Hem zijt gij in Christus Jezus, die ons geworden is wijsheid van Gode, en regtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing." (1 Cor. I: 30.) Als hier gezegd wordt: » Christus is ons geworden *wijsheid* van Gode;" zoo wil onze Ontfermer ons leeren, dat ons ware wijsheid ontbreekt, dat wij dwaas zijn, en alleen bij Christus die wijsheid vinden, die uit God is. Als er staat: » Christus is ons geworden *regtvaardigheid*;" zoo leert ons dit op onszelf acht geven, dat in ons geene gerechtigheid is, en dat eene gerechtigheid, waarmede wij vóór God bestaan kunnen, nergens dan alleen in Christus te vinden is. Als er verder getuigd wordt: » Christus is ons tot *heiligmaking* geworden;" zoo moeten wij tot onszelf inkeeren en inzien, dat wij diep verdorvene menschen zijn, die uit onszelf geene ware verbetering en herstelling te verwachten hebben, die alleen door Christus geheiligd kunnen worden. Wordt ten laatste gezegd: » Christus is ons tot *verlossing* geworden;" daardoor maakt de Heere ons opmerkzaam op onze jammerlijke ellende in

leven en in sterven, en dat er in ons geene kracht is, om ons van onze ellende in dit leven en van de veel grootere ellende na den dood te bevrijden; en bepaalt ons bij de verlossing die in Christus is.

Door deze voortreffelijke getuigenis van de genade Gods in Christus, wil onze Ontfermer onze vier voorname behoeften ons onder het oog brengen: onze blindheid, strafwaardigheid, verdorvenheid en hulpeloosheid. En Hij beweegt ons, om daarop acht te geven, door ons tevens bekend te maken, dat er raad, en hulp, en bevrediging voor ons in Christus is.

Een ander voorbeeld, hoe de genade Gods, ook door beloften, ons leeren wil, onze behoeften in te zien en ernstig te behartigen. De ontfermende God belooft: (Jerem. XXXI: 33, 34. Hebr. VIII: 10, 12.) » Ik zal mijne wetten in huu verstand geven, en in hunne harten zal ik die inschrijven! » In deze belofte van de genadige gezindheid onzes Heeren, volgens welke Hij in ons verstand en hart werken wil, worden wij te gelijk bekend gemaakt met den ellendigen toestand, waarin wij, zonder deze genadewerking, zijn en blijven. Als onze Ontfermer zijne wetten niet in ons *verstand* geeft, dan letten wij er niet eens op en verstaan ze ook niet in haar gewigt en verbindend gezag. Schrijft Hij zijne wetten niet in ons *hart*, zoo is er in

ons lust noch kracht, om er aan te gehoorzamen. Wordt er verder gezegd: » Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn; » welk eene zaligheid behelst deze belofte! De algenoegzame en volzalige God wil zich als zoodanig aan ons bewijzen. Maar, hoe meer ik aan die zaligheid geloove en die bedaard overdenke, des te meer erken ik, hoe rampzalig wij zijn, zoolang wij God ontberen en zonder Hem in de wereld leven. Nog meer. Als God hier stellig belooft: » Ik zal hunne ongerechtigheden genadig zijn en hunne zonden en hunne overtredingen zal ik geenszins meer gedenken; » zoo leert Hij ons, bij het licht van zijne genade, op den aard van onze zonden letten. Iedere zonde is ongerechtigheid tegen God. Iedere afwijking is zonde en nog verdere afdwaling van Hem. En door onze zonden en overtredingen verloochenen wij Gods oppergezag over ons, en staan als tegen Hem op.

Zoo wil de liefderijke God, door ieders getuigenis zijner genade, ons doen zien op onze zonde en ellende, om ootmoed en vertrouwen in ons te verwekken. *Ootmoed*, om onze schuld vóór God te bekennen; *vertrouwen*, om ons op zijne genade te verlaten. En in dezen ootmoed, met vertrouwen gepaard, is en blijft het geloof levendig en werkzaam. In dezen ootmoed worden wij niet moedeloos. In dit vertrouwen rekenen

wij niet op onszelven; maar verwachten, te aller tijd en in alle omstandigheden, alles alleen van Hem, die ons zijne gezindheid door zijne getuigenissen, en zijnen invloed en bijstand door zijne beloften heeft bekend gemaakt. Als wij in dit licht de getuigenissen en beloften Gods overwegen, dan leeren wij daardoor God kennen in den wonderbaren rijkdom zijner genade. Hij kent ons en weet, dat wij, door onze blindheid en onzen hoogmoed, op onze behoeften geen acht geven, maar nog wel hooren willen, wanneer Hij van zijne genadige gezindheid jegens ons en van zijne liefdevolle bestellingen ter onzer redding getuigt. Dan, dewijl wij voor die genade ongevoelig blijven, zoo lang wij onze ellende en behoeften niet kennen, zoo spreekt onze Ontfermer van zijne genade, op zulk eene wijze, dat Hij ons daardoor tevens onze behoeften onder het oog brengt.

Buig u neder, o mijne ziel! voor zulk een God en aanbid Hem, die zich zoo in liefde tot ons nederbuigt. Hij belooft niet alleen genade, maar maakt ons ook vatbaar, om dezelve te ontvangen. Die God is toch waarlijk een God, » die niet wil, dat eening verloren gaan, maar dat allen tot bekeering komen. » (2 Petr. III: 9.)

Zoo heerlijk nu en aanbiddenswaardig God zich in zijne getuigenissen en beloften be-

kend maakt, even zoo doet Hij het ook in zijne inzettingen. Ik heb somwijlen mijne oogen naauwelijks kunnen gelooven, bij het lezen van Deut. XVI: 11, 14; en nog sta ik verbaasd, als ik het indenk, dat de hooge en zalige God zegt: » Gij zult vrolijk zijn op uw feest, vóór het aangezichte des Heeren uwes Gods; gij, en uw zoon, en uwe dochter, en uw dienstknecht, en uwe dienstmaagd, en de Leviet, die in uwe poorten is, en de vreemdeling, en de wees, en de weduwe, die in het midden van u zijn.»

Hier moeten wij niet voorbijzien, hoe God zich bekend maakt, als een God, die aan menschenkinderen stoffe tot blijdschap geeft en wil, dat wij ons in Hem, den Heere onzen God, verheugen. Om dit oogmerk bij de Israëlieten te bereiken, heeft Hij zelf de drie hooge Feesten des ouden verbonds ingesteld. (Exod. XXIII.) En ditzelfde is ook de bedoeling onzer Christelijke feestdagen. Zij dienen eveneens, om de geheele gemeente regt genot te doen hebben van de blijdschap in Hem, den Heer hunnen God.

Het uitdrukkelijke bevel: » Gij zult vrolijk zijn vóór den Heere! » wekte iederen Israëliet tot blijdschap op. En daar de hooge God wist, wat hen terughield, van zich in Hem te verblijden, zoo was de benaming, welke God zich ook hier geeft, » Uw God, » geschikt,

om deze blijdschap in hen op te wekken en die te voeden. Een godvruchtig en nadenkend Israëliet wist, dat God, door den naam *JEHOVA*, zich bekend maakte, als een allervoelbaarst en allerheerlijkst wezen. Deze naam wekte daarom ontzag en diepen eerbied in zijn gemoed. Voegde de Heer daar nu bij: » Uw God!» zoo moest in datzelfde gemoed ook bewondering en liefde ontstaan. En zoo werd, door eerbied, bewondering en liefde, het hart gestemd, om zich in God te verblijden. Wanneer dan nu de Heer zijn oude volk, op de Feesten, tot blijdschap oproept, en zich daarbij in zijnen naam, » Jehova uw God, » openbaart; zoo maakt Hij hun indachtig, hoe Hij zich in zijne grootheid en almacht, als den *JEHOVA*, en in zijne getrouwheid en liefde, als *hun* god, bewezen had, en stemt zelf hun hart, om op die feesten vrolijk te zijn in Hem. En als nu de Israëlieten, naar zijn bevel, hunne feesten vrolijk vierden, zoo wisten zij, dat zij den Heere hunnen God welbehagelijk waren, en zoo werd de viering van deze feesten hun tot groote zaligheid.

Zou nu die God van Israël voor ons Christenen, op onze feesten, minder zijn, dan Hij voor de Israëlieten was? Dat zij verre! Wij kennen dien » Jehova, hunnen God, » nader nog dan zij. Wij kennen Hem, als dien God, die ons » alzo lief heeft gehad, dat Hij zij-

nen eeniggeboren' Zoon gegeven heeft," die voor ons gestorven is en ons den heiligen Geest en het eeuwige leven geeft. En wij herinneren ons, dat Hij, ook onder het Nieuwe Verbond, belooft: » Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult mij tot zonen en dochteren zijn;" (2 Cor. VI: 18.) dat Hij gezegd heeft: » Ik zal mijne wetten in uw verstand geven, en in uwe harten" (in plaats van op steenen tafelen) „zal ik die inschrijven;" dat Hij die God is, » die onzer zonden en onzer ongeregtigheden geenszins meer gedenken wil." (Hebr. X: 16, 17.) Die God, die zijn oude volk, op de feesten tot blijdschap opwekte, spreekt tot ons: (Phil. IV: 4.) » Verblijdt u in den Heere alle tijd; wederom zegge ik, verblijdt u!" En nog nadrukkelijker: (1 Thess. V: 16-18.) » Verblijdt u alle tijd. Bidt zonder ophouden. Dankt [God] in alles; want dit is de wille Gods in Christus Jezus over u!" Het is dus Gods wil, dat wij ons verblijden vóór zijn aangezicht. En hoe gewichtig voor ons, te weten, dat dit zijn wil is in JESUS CHRISTUS!

Onze schuld, onze zonden, onze ongevoeligheid houden ons van alle zulke blijdschap terug. „Zoude ik, zulk een slecht mensch, » mij kunnen verblijden in God?" zóó denkt wel menigeen. Maar als wij hooren, dat het de wille Gods in JESUS CHRISTUS is, dat

wij ons in Hem verblijden zullen, zoo weten wij, dat God, die ons tot blijdschap oproept, ook datgene in ons kent, wat ons hierin hindert. Daarom maakt Hij ons met zijn wil in JEZUS CHRISTUS bekend, en doet ons daardoor op Hem zien, als dien God, die ons » in CHRISTUS met zichzelf verzoent, ons onze zonden niet toerekenende, » en die ons in alles, wat wij zijn en doen, in CHRISTUS aanziet. (2 Cor. V: 19-21.)

De wil des Vaders is ook de wil van den Zoon. De liefdevolle Heiland wil gaarne ten allen tijde zich in de zijnen verblijden. Daarom werkt Hij in hen, » dat hunne blijdschap vervuld worde. » (Joh. XV: 11.) Dat dit Hem na aan het harte lag, betuigt Hij niet slechts aan zijne leerlingen, maar ook vóór zijnen Vader, in het gebed, Joh. XVII: 13., waar Hij begeert, » dat zij zijne blijdschap vervuld mogten hebben in henzelfen. »

Wie nu acht geeft op die gezindheid van God, die ons tot blijdschap opwekt; wie dezelfde gezindheid van onzen Zaligmaker ter harte neemt, die daartoe werkt en zelfs bidt, dat onze blijdschap ongestoord moge toenemen en volmaakt worden, — kan die nog de gedachte in zich of anderen dulden, dat de dienst van zulk een' Heer droefgeestig maakt? Daar ook de Heere Jezus er zóó zeer op gezet is, dat Hij zich in ons, en wij

ons in Hem verblijden, kan het Hem dan behagen, als Hij ons droefgeestig ziet? Zal Hij blijdschap aan ons hebben, wanneer wij ons niet in Hem verblijden.

Als wij nu zoo van God en onzen Verlosser, overeenkomstig de getuigenissen van het Goddelijk woord, hebben leeren denken, en deze gedachten in den grond van ons hart zinken, waaruit onze overige gedachten geboren worden, dan zullen wij ook met meer vrolijkheid, dan men gewoonlijk doet, ONZE FEESTDAGEN te gemoet zien.

Onze christelijke Feesten en gedenkdagen zijn: KERSMIS of Christdag, waarop wij ons de geboorte van onzen Heer herinneren; GOEDE VRIJDAG, daar ons oog en hart op zijn lijden en dood gevestigd wordt; PASCHEN, waarop wij de gedenkenis van zijne opstanding vieren; HEMELVAARTSDAG, die onzen geest naar Christus in den hemel verheft; en PINKSTER, waarop wij de uitstorting van den beloofden heiligen Geest gedenken.

Deze onze Feesten zijn wel niet op onmiddellijk bevel van God, voor de Christelijke gemeente ingesteld, zoo als te voren de drie hooge Feesten voor de Israëlieten. Maar de eerste Christenen eerbiedigden eenen wenk Gods in de feesten des Ouden Verbonds, en vermits de geboorte van JEZUS, zijn dood,

zijne opstanding en hemelvaart, en de uitstorting van den beloofden Heiligen Geest, nog veel gedenkwaardiger waren, dan de gebeurtenissen, welke de gedenkdagen van vroegere tijden herinnerden; wijl men alzoo overtuigd was, dat deze Feesten grootelijks tot verheerlijking van Gods naam verstrekken en Hem dus welbehagelijk zijn moesten; zoo wierden deze voor ons Christenen zoo belangrijke Feesten ingesteld, om ons gemeenzamer te maken met de kennis van dien God, die, in het geven van zijnen Zoon en het mededeelen van den heiligen Geest, zich nader aan ons bekend gemaakt heeft.

In dit licht willen wij nu onze CHRISTELIJKE FEESTEN beschouwen, en hierbij overwegen:

- I. Hoe wij, door onze Feesten, tot regte kennis van GOD *in 't algemeen* geraken.
- II. Hoe wij, door ieder onzer gedenkdagen, *in 't bijzonder* tot nadere kennis van JEZUS CHRISTUS, als onzen Heer en Zaligmaker, worden opgeleid.
- III. Hoe deze Feesten te zamen *één geheel* uitmaken, en aan onze groote behoeften volkomen beantwoorden.

DE CHRISTELIJKE FEESTEN

*bevorderlijk aan de regte kennis
van GOD in 't algemeen.*

De eerste meer verlichte Christenen zagen in de Heilige Schrift, met eerbiedig geloof, dat God zich als Vader, Zoon en Heiligen Geest had bekend gemaakt. En daar het den hoogen God behaagde, deze diepe verborgenheid van zijn wezen ons te openbaren; zoo begrepen zij ligtelijk, dat Hij het voor ons menschen noodig oordeelde, dezelve in geloof aan te nemen, al konden wij haar niet begrijpen.

Zij hadden, in de instelling van den heiligen Doop, den Heer Jezus zelve tot eenen voorganger, en begrepen daaruit, dat onze Zaligmaker de leer van VADER, ZOON EN HEILIGEN GEEST noodzakelijk en hoogstgewichtig voor ons, en als de grondleer van zijne gemeente verklaard had. Zij zagen het in, even als de latere opstellers van het Doop-formulier, dat deze voor ons verstand zoo onbegrijpelijke leer, voor ons hart van het hoogste belang is, daar de Vader ons als onze liefderijke verzorger, de Zoon als onze genadige Zaligmaker, en de H. Geest als onze bewerker tot zaligheid, zoo plegtig wordt bekend gemaakt.

Het was daarom voor de eerste Christenen tot eene heilrijke geloofsversterking, dat zij, bij de Feestviering over de geboorte, den dood en de opstanding van onzen Heer, als ook over zijne verhooving en de uitstorting van den Geest, gedachten, hoe de Vader in het geven van zijnen Zoon, zich in zijne liefde tot ons openbaarde; de Zoon in zijnen dood en zijne wederopstanding, ons van zijne genade verzekerde; en de H. Geest in zijne nederdaling dadelijk toonde, dat Hij met ons gemeenschap hebben, het geloof in ons werken en ons heiligen wil. Zij zagen mede den Zegen des Nieuwen Verbonds: (2 Cor. XIII: 13.) „de genade des Heeren Jezus Christus, en de liefde Gods, en de gemeenschap des heiligen Geestes, zij met u allen!” in onze Feesten aanschouwelijk gemaakt, en verheugden zich, dat elk op ieder Feest bemerken kon, dat deze zegen in kracht bleef, en de Vader zijne liefde, de Zoon zijne genade, en de H. Geest zijne gemeenschap in de gemeente bleef verheerlijken.

Zoo werd dan ook de leer der H. Schrift van VADER, ZOON en H. GEEST, door middel van de Feesten, in de geheele Christenheid bewaard, en wel zóó, dat het onbegrijpelijke in dezelve verborgen bleef, maar het belangrijke en nuttige daarin eenen ieder naderbij gebracht werd.

Ieder christen, die hierop acht geeft, moet de wijsheid en getrouwheid bewonderen, die hierin doorstraalt; en hij zal immers wel inzien, dat onze Heer, het gezegende Hoofd van de geheele gemeente, zijne hand daarin had, om aan zijne gemeente meer vastheid te geven, haar nader op te leiden, en door de jaarlijks vernieuwde herinnering, haar gemeenzamer te maken met de kennis van God, als Vader, Zoon en H. Geest, zoo als Hij zich in den heiligen Doop aan ieder plegtig verklaard had.

Als wij het regte nut van eene geloofswaarheid hebben willen, dan moet zij dikwijls voor onzen geest komen, en, gelijk Jezus zegt, (Joh. XV: 7.) » zijne woorden moeten in ons blijven.» De geloofsleere van VADER, ZOON EN H. GEEST, ons in den heiligen Doop zóó plegtig verklaard en verzegeld, behoorde, ons geheele leven door, tot aan ons einde, ons voor den geest en regt gemeenzaam te zijn. Maar wij zijn zulke vergetelachtige menschen, dat wij met dit zegel aan ons voorhoofd, gelooveloos daar henen gaan, ons alzoo met deze zoo gewigtige waarheid van ons allerheiligst geloof niet gemeenzaam maken, en daardoor dien zegen en dat groote nut daarvan niet hebben, welke de genadige Insteller van onzen Doop er mede bedoelde, en wij, ook naar het inzien der eerste Christen-kerk, er van hebben konden.

II.

DE CHRISTELIJKE FEESTDAGEN

dienstig aan eene nadere kennis van
JEZUS CHRISTUS *in 't bijzonder.*

Wij worden, in de tweede plaats, op onze Christelijke Feestdagen, *in 't bijzonder* opgeleid tot eene nadere kennis van onzen Heer en Zaligmaker JEZUS CHRISTUS.

In onze jeugd reeds, werd ons uit den catechismus geleerd, dat alles, wat ons van den Vader en den H. Geest ten goede komt, uit onzen Heer JEZUS CHRISTUS voortvloeit. » Hij heeft als onze getrouwe Zaligmaker, met zijn dierbaar bloed voor alle onze zonden volkomenlijk betaald, en ons uit alle geweld des duivels verlost. Wij zijn, met ligchaam en ziel, beide in leven en in sterven, zijn eigendom. Hij bewaart ons alzoo, dat, zonder den wil onzes hemelschen Vaders, geen hair van ons hoofd vallen kan, ja ook alle dingen tot onze zaligheid dienen moeten. Hij is het, die ons door den H. Geest van het eeuwige leven verzekert, en ons van harte gewillig en bereid maakt, om voor Hem te leven! » (Heidelb. Catech. Afd. I.) Dus hebben wij de getrouwe zorg des Vaders en den heiligenden invloed des Geestes aan onzen Heer Jezus Christus te danken.

Zoo als nu hier en elders onze geheele godsdienst en de godzaligheid uit CHRISTUS afgeleid en op Hem betrekkelijk gemaakt worden; zoo begrepen het ook de eerste christenen en zij deelden, door de FEESTEN, aan de geheele Christenheid dit onderwijs van CHRISTUS mede.

Het KERSFEEST, gedenkfeest van de liefde des Vaders, is tevens het gedenkfeest van de heerlijkheid des Zoons. Dat de eeniggeboren Zoon van God onze menschelijke natuur aannam en uit den hemel op aarde kwam, in de gestalte des zondigen vleesches, dat was voorwaar wel eene verbazende vernedering; maar juist daardoor ook een blijk van zijne Goddelijke liefde tot ons, ellendige zondaren. Goddelijke liefde alleen kon tot zoodanige vernedering bewegen. En deze zijne liefde blinkt te meer uit, daar Hij zich zóó vernederde, om zijn geheele leven door, nog dieper, zelfs tot in den dood, ja den dood des kruises, vernederd te worden; en dat om onzentwille, om ons op te heffen uit de laagte, waarin wij verzonken zijn. » Hij werd arm, om ons" armen » rijk te maken." (2 Cor. VIII: 9.) En toen nu gods Zoon in zijne liefde zich zóó vernietigde en een Zoon des menschen werd; hoe werd deze Zoon des menschen, reeds vóór zijne geboorte,

als de *Zoon van God* verheerlijkt! De Engel verkondigde, dat Hij, die door den H. Geest uit Maria geboren zou worden, de Heilige was en Gods Zoon zou genaamd worden; (Luk. 1: 35) Hij zou op den troon van zijnen Vader David zitten tot in eeuwigheid; (vs. 32, 33.) en, wat Hem nog meer verheerlijkte, was, dat de Vader Hem den naam JEZUS gaf, en van Hem verklaarde, dat Hij zijn volk, door zonde rampzalig geworden, van hunne zonde zoude zalig maken. (Matth. 1: 21.) Bij zijne zoo nederige geboorte, in een' stal in de kribbe, werd Hij op eene nog luisterrijker wijze, door den met Gods heerlijkheid omgeven Engel, bekend gemaakt in zijne hooge natuur en bestemming. Dit kind is, volgens des Engels getuigenis, (Luk. II: 11.) de ZALIGMAKER, de CHRISTUS, (*Messias*), die verlossen, beschermen en zijn volk verheerlijken zoude, de HEER, in vollen nadruk van het woord, wien eens alle tongen in hemel en op aarde openlijk belijden zouden. Over Hem, zeide de Engel (vs 10.), zouden zich alle volken verblijden; want door Hem zoude op aarde vrede, liefde en welvaart onder de menschen komen; (vs. 14.) terwijl in den hemel op de plegtigste wijze eer en heerlijkheid aan God werd toegebracht! en waarom? omdat het grootste, het verhevenste, dat van eeuwigheid in God verborgen was, » het

welbehagen Gods in de menschen," door dit kind geopenbaard was. Daarom, als God dezen Eerstgeborenen in de wereld inbrengt, zegt Hij: » dat alle Engelen Gods Hem aanbidden!" (Hebr. I: 6.)

Uit dit alles blijkt, dat, gelijk ons Kersfeest eene gedachtenis is van de liefde des Vaders in het geven van zijnen eeniggeboren Zoon, het evenzeer een gedenkfeest is, waarin de heerlijkheid van onzen Heiland doorstraalt, en dat ook als eene gedachtenisviering van de liefde van Christus, in zijne vernedering en menschwording, beschouwd moet worden.

In de gedenkwaardige Lijdensweek, viert de geheele Christenheid gaarne den hoogst merkwaardigen GOEDEN VRIJDAG, eertijds *Kruis-Paschen* genaamd. De Christen, die de heerlijkheid van Gods Zoon erkent, en bedenkt, hoe de Vader Hem in zijne menschwording verheerlijkte, maakt zichzelve dikwijls eenen feestdag in het stille peinzen over dat leven van Jezus op aarde, waarin de Zoon den Vader zichtbaar vertegenwoordigde en het groote werk voleindigde, dat Hem de Vader gegeven had om te doen. (Joh. XVII: 4.) Daarom is hem dan ook de gedenkdag des schrikkelijken doods van zulk een verheven persoon, in wiens leven en dood de Christen zijne eeuwige zaligheid vindt, een allerge-

wichtigste dag, en het is hem een wezenlijk genoeg, dat hij, in gemeenschap des geestes met de vele duizende aanbidders van zijnen Heiland, dien dag voor zichzelf tot eenen feestdag maken kan.

Hij, die bij zijne geboorte door Engelen, en bij zijne omwandeling op aarde door God zelf, uit den hemel, als de Zoon van God was bekend gemaakt, (Matth. III: 17.) en die door zijne liefde, wijsheid en magt bevestigde, dat Hij Gods Zoon was, stierf den smadelijksten en smartelijksten dood, als een vloek aan het kruis! (Gal. III: 13.) Maar nooit is de Vader zoo zeer verheerlijkt, en nooit is de Zoon zoo zeer verheerlijkt, als in en door dezen kruisdood. Waar toch is ooit zulk eene zelfsvernedering en zelfsverloochening om Gods wil gezien? Waar straalde ooit liefde jegens God en menschen zóó door, als in JESUS aan het kruis? Hoe werd Hij, tot verbazing van Engelen en menschen, aan dat kruis niet verheerlijkt, door de drieürige duisternis, door het schudden van de aarde, door het splijten van de steenrotsen, toen bij zijnen dood de graven geopend werden, vele dooden levend uitgingen, het voorhangsel des Tempels scheurde en de weg tot het allerheiligste geopend werd! » God was in Christus, de wereld met zichzelf verzoevende.» (2 Cor. V: 19.) Daardoor verkreeg

JEZUS, in zijne allerdiepste vernedering, eene heerlijkheid, waarbij Hij » den naam boven alle namen" (Phil. II: 9.) waardig werd en Hem, » als het geslagte Lam," nu en in alle eeuwigheid wordt toegebracht: » de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eere, en heerlijkheid, en dankzegging." (Openb. V: 12, 13.)

De GOEDE VRIJDAG is onze groote Verzoendag, op welken onze aandacht en ons hart gevestigd worden op dien CHRISTUS, die » eens voor de zonden geleden heeft, Hij regtvaardige voor de onregtvaardigen." En waartoe? » Opdat Hij ons tot God zoude brengen!" (1 Petr. III: 18.) o! Hoe mogen wij ons dan verlustigen in deze zijne aanbiddelijke heerlijkheid, daar Hij ons, zijne vijanden, in zijnen dood met God verzoende en ons eeuwige gerechtigheid en zaligheid verwierf!

Het PAASCHFEEST leidt ons inzonderheid op tot kennis van de heerlijkheid van JEZUS CHRISTUS, als onzen Heer en Zaligmaker. Op dit Feest zien wij op Hem, die voor ons aan het kruis stierf en ten derden dage, gelijk Hij voorzegd had, weder opstond uit de dooden. Wij bewonderen Hem, die zulks te voren zeggen kon, en nu ook vervulde; die » magt had, zijn leven af te leggen, en magt hetzelfde wederom te nemen." (Joh.

X: 18.) Hier wordt Hij ons bekend, als de overwinnaar van dood en hel, die het leven geven kan wien Hij wil, vermits Hij zelf » de opstanding en het leven is." (Joh. XI: 25.) Hij was dus een wonderbaar en allerheerlijkst persoon.

Onze zonden waren oorzaak van zijnen dood, en door zijne opstanding maakt Hij ons bekend, dat wij in Hem vergeving onzer zonden hebben. En hoe eeuwig gewichtig wordt Hij ons, daar wij, in Hem en met Hem gestorven zijnde, ook in Hem en met Hem opgestaan zijn en leven zullen. Zien wij geloovig op Hem, die voor ons gestorven en weder opgestaan is, zoo worden wij » wedergeboren tot eene levende hope door zijne opstanding." (1 Petr. I: 3.) Want de opstanding van ons gezegend Hoofd geeft ons het zekere en blijde uitzigt, dat Hij ons, zijne leden, ook eenmaal uit de dooden opwekken en het eeuwige leven geven zal, waar wij » Hem gelijk wezen en Hem zien zullen gelijk Hij is." (1 Joh. III: 2.) Zoo leidt ons dan het PAASCHFEEST bijzonder op tot eene levendmakende kennis van de heerlijkheid onzes Heeren JEZUS CHRISTUS.

De tot hiertoe beschouwde Gedenkdagen zijn geschikt, om onzen gezegenden Verlosser te leeren kennen in hetgeen Hij voor ons op

aarde was, en voor ons deed en leed. Maar de nu volgende leeren ons Hem kennen in hetgeen Hij voor ons *in den hemel* is, en ons ten goede dáár voor ons doet. Toen Hij op aarde, door zijn volbrachte werk, de hoogste heerlijkheid waardig en voor dezelve bereid geworden was, voer Hij op ten hemel.

De HEMELVAARTSDAG is dus het gedenkfeest van het luisterrijke einde der loopbaan van onzen Heer op aarde. Hij, die door zijne komst uit den hemel zich zoo vernederde, en op aarde zoo schrikkelijk vernederd werd, was vóór God waardig bevonden, om zoo zegepralend van deze aarde verhoogd te worden. Zijne eerste Leerlingen konden zich zelfs in zijne Hemelvaart verblijden, als zij nadachten over de verheerlijking van hunnen Heer en geloofden wat Hij hun gezegd had: » dat het hun nuttig was, dat Hij weg ging.” (Joh. XVI: 7.) Bij zijn zegenend afscheid, zagen zij in Hem de liefdevolle gezindheid, waarmede Hij hen verliet en waardoor Hij dadelijk verklaarde, dat Hij zijne beloften aan hen vervullen, voortaan onzichtbaar bij hen zijn, en meer voor hen zijn en doen zoude, dan ooit bij zijne zichtbare tegenwoordigheid had kunnen plaats hebben. Dit werd hun vooral duidelijk, toen Hij bij zijn afscheid gebod: » dat zij van Jeruzalem

niet scheiden zouden, maar verwachten de beloften des Vaders, die gij (zeide Hij) van mij gehoord hebt." (Hand. I: 4. Joh. XIV: 26.) Hij beloofde hun nu ten laatste » de kracht des Heiligen Geestes, om zijne getuigen te zijn, zoo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde." (Hand. I: 8.) Toen Hij eindelijk, als eertijds de Hoogepriester, de » handen ophief en zijne leerlingen zegende," (Luk. XXIV: 50.) gaf Hij hun een wenk van hetgeen zij uit den hemel van Hem te wachten hadden. » Hij was een getrouwe Hoogepriester in de dingen, die bij God [te doen waren,] om de zonden des volks te verzoenen." (Hebr. II: 17.) » Hij ging door zijn eigen bloed in het ware Heiligdom in, om nu te verschijnen vóór het aangezichte Gods voor ons. Hij heeft een onvergankelijk Priesterschap; waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzoo Hij altijd leeft, om voor hen te bidden." (Hebr. VII: 24, 25. IX: 12, 24.)

Op PINKSTER zien wij onzen Heer en Heiland al méér, van God zelven, met eere en heerlijkheid gekroond. Nu aan 's Vaders regterhand gezeten, had Hij » alle magt in hemel en op aarde," en spoedig betoonde Hij die magt in het » uitstorten des Geestes

over alle vleesch." Hij had gezegd; "die (Geest) zal mij verheerlijken!" (Joh XVI: 14.) En ziet, bij de uitstorting van dien Geest op den Pinksterdag, werd de verhoogde Zaligmaker grootelijks verheerlijkt. Zoo wordt dan ook ons PINKSTERFEEST een feest, dat ons de heerlijkheid van CHRISTUS, onzen Heer, vóór oogen stelt. Straalde ons die op aarde reeds toe, bij zijne geboorte, dood en opstanding, — wij worden op PINKSTER inzonderheid geleid, tot hartelijke blijdschap over zijne heerlijkheid in den hemel.

Op aarde maakte onze Heer zich, door vele ligchamelijke genezingen, als den Verlosser Israëls bekend. Hij wilde, dat men daaruit zoude leeren, wat Hij aan onze ziele doen kon. Dit toonde Hij nu vooral uit den hemel. In de uitstorting van den Heiligen Geest zien wij, dat Hij waarlijk nog leeft, en in den hemel voor ons arme menschen dezelfde is, die Hij op aarde was, vol van liefde en werkdadige kracht. Hij was nabij om te helpen en zalig te maken; en dat bewees Hij aan zijne vrienden vooral, maar ook aan zijne vijanden.

Zijne vrienden werden van den invloed van den Heer op hunne zielen, nu zij Hem niet meer zagen, meer overtuigd dan immer te voren, toen Hij nog bij hen was. Hij deelde hun, benevens de gave der talen, vele an-

dere buitengewone krachten mede, waardoor, als met verhoogden luister, zijne wonderbare grootheid, magt en wijsheid uitblonken, die Hij reeds vroeger begonnen had te toonen, toen Hij stommen de spraak gaf en zijne wondermagt aan velen bewees. En hoe zalig gevoelden zich niet zijne vrienden, in hunne groote verlichting, bij het nieuwe leven, dat zij in hunne harten ontwaarden; in die onuitsprekelijke blijdschap van wege hunnen onzichtbaren Heer, die nu niet slechts bij hen, maar in hen was! Ja, nu werd, volgens zijnen wensch, hunne blijdschap volkomen. Dit was de dag, dien Hij hun beloofd had, op welken zij erkennen zouden: » dat Hij in zijnen Vader was, en zij in Hem, en Hij in hen! » (Joh. XIV: 20.)

En hoe verheerlijkte zich de Heer uit den hemel ook aan zijne vijanden. Zij zelfs, die Hem gekruisigd hadden, ontvingen in den heiligen Doop vergeving der zonden en den Heiligen Geest. (Hand. II: 36, 38.) Zij werden menschen, die in het gebed en in de leere der Apostelen volhardden, in liefde en eenigheid des geestes onder elkander verkeerden, en zoo, door hun bestaan en gedrag, aanzien en genade hadden bij het gansche volk. (vs. 42-47.) Uit dit alles bleek, dat die geest van JEZUS in hen was, waardoor ook Hij, in zijne jeugd, » genade bij God en menschen » vond. (Luk. II: 52.)

Zoo ziet dan ook de Christen met blijdschap, hoe hij, op ieder van onze FEESTEN, (niet alleen op de grootere, maar ook op die, welker viering zich tot éénen dag bepaalt), tot meerdere kennis van zijnen Heer en Zaligmaker wordt opgeleid, en Hij, door middel van alle deze, kan opwassen in de genade en in de kennis van JEZUS CHRISTUS, zijnen Heer!

III.

DE CHRISTELIJKE FEESTEN,

te zamen één geheel, geschikt voor onze behoeften.

Wanneer wij nu hebben ingezien, dat op onze Christen-feesten kennis van GOD in 't algemeen, en van JEZUS CHRISTUS in 't bijzonder, bevorderd wordt; zoo moeten wij nu in de derde plaats overwegen, hetgeen Petrus zegt: » dat ons door die kennisse, genade en vrede vermenigvuldigd wordt, en door de goddelijke kracht van onzen Heer Jezus, alles wat tot het leven en de godzaligheid [behoort], geschonken zij." (2 Petr. I: 2, 3.) En zoo zijn wij op den weg, om met overtuiging in te zien, dat onze FEESTEN te zamen één geheel uitmaken, waarin wij de volkomene vervulling van alle onze behoeften als zondaren, vinden.

Onze ellende en de oorzaken van onze ontelbare behoeften kunnen hoofdzakelijk tot vier stukken gebragt worden. De blindheid van ons verstand in de regte kennis van God; de beschuldiging van ons geweten over onze strafwaardigheid; de bewustheid van ons hart, dat wij diep verdorvene menschen zijn; en het gevoel, dat wij van alle kracht beroofd, ja geheel hulpeloos zijn.

1. » Och, kende ik God maar! wist ik hoe Hij over mij denkt! Wat zoude ik geven, als ik met zekerheid kon weten, dat Hij aan mij in liefde denkt, nu en na mijnen dood!" Dit is eene gedachte, een gevoel des harten van ieder, die over zichzelf nadenkt. De rijke en de arme, de beschaafde en de ruwste mensch, de ingetogene en de zedeloze wordt hierdoor, in zijn leven en in zijn sterven, dikwijls verontrust en beangstigd. De wereldling zegt wel: » O, God is goedertieren!" Ja, somtijds zegt hij zelfs in zijne ijdele gevoeligheid: » O, God is liefde!" Maar hij blijft van God vervreemd, dewijl zijne wijsheid zonder geest of kracht is. (1 Cor. II: 4.) Een ander, die wel van deugd heeft gehoord en ook wel een en ander deed, dat hem dunkt, nog al wat goeds te zijn, wil zich met dat goede troosten en gerust stellen. En dat mag den diep verborgen angst in uw binnen-

ste te onder houden en uw geweten in slaap wiegen, zoolang gij gezond zijt en in voorspoed leeft; maar in de ure der beproeving, in nood en dood, breekt uw spinneweb; uw zelfgemaakte troost verdwijnt voor uwe oogen; gij grijpt er naar, doch kunt dien niet vasthouden; en de onzekerheid, wie God voor u is en wat gij van Hem te wachten hebt, keert met folterenden angst in uwe ziele terug.

Doch, de mensch weet doorgaans niet, dat hij zoo ellendig is, omdat hij God niet kent en gemeenlijk geen acht geeft op hetgeen er in zijn hart omgaat. Maar God kent hem in zijne blindheid, als hulpeloos verloren en ellendig, en ontfermt zich over hem. Ja, de barmhartigheid Gods over ons ellendigen is zoo groot, dat Hij, boven al ons denken, zich zoo aan ons bekend maakt, dat wij niet alleen met zekerheid weten, hoe Hij over ons denkt, maar ook door geloof aan zijne liefde inzien, hoe diep ellendig wij zijn en, zonder deze openbaring, zouden gebleven zijn.

De Zaligmaker van rampzalige zondaren zegt ons: » Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet" in zijne blindheid en onkunde » verderve, maar" door de kennis van de liefde Gods in zijnen Zoon geopenbaard, » het eeuwige leven hebbe." (Joh. III:

16.) En Johannes, die in den geest van Jezus sprak, zegt ons: » hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard. » (1 Joh. IV: 9. vergel. Tit. III: 4.) Deze liefde was te voren verborgen; geen mensch kende die, veel min kon iemand aan haar gelooven. Maar die liefde Gods is » verschenen » of » geopenbaard », toen God ons zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft.

Daar wij nu deze eindelooze liefde Gods niet doorgronden, nooit groot en hoog genoeg daarvan denken kunnen, zoo bestuurdde de genadige Heer der gemeente het zóó, dat wij jaarlijks, op eene plegtige wijze, daarvan gedachtenis vieren; opdat het diep in onze zielen indringe, hoe gaarne de hooge God hebben wil, dat wij aan deze zijne liefde gelooven; gelooven, dat Hij in zijnen Zoon, in ontferming aan ons ellendigen denkt.

Naar mate wij nu aan deze liefde Gods jegens ons zondaren waarlijk gelooven, naar die mate worden wij ook door God opletend gemaakt op onze ellende. Door het geloof aan die Liefde, leeren wij toch onze ellende inzien, waarin wij waren en tot aan en in onzen dood hadden moeten blijven. Wij zouden immers, zonder Gods eigen openbaring, nooit met zekerheid hebben kunnen weten, dat de heilige God zulke allerslechtste menschen waarlijk lief had, veel min, dat

Hij ons zijnen eeniggeboren Zoon geven zou? Gebrek aan ware, vaste kennis van God is de grond van al onze ellende, en daaruit ontstaat onze eerste behoefte. De onkunde en onzekerheid, of God, en op welk eene wijze Hij aan ons denkt, is drukkend en wordt dikwijls folterend, omdat wij daaromtrent nergens voldoening of bevrediging vinden.

Maar op ons KERSFEEST geeft de God des vredes zulke dadelijke bewijzen van zijne ontferming over ons, dat wij, in den weg van geloof aan Gods woord en daden, volkomene bevrediging vinden voor eene hoofdbehoefte, die ons zoo zeer drukte. Op dit Feest toch, geeft god zelf ons de verzekering, dat Hij in liefde aan ons denkt. En onze zekerheid desaangaande, ligt derhalve niet in een bedriegelijk gevoel, maar in het geloof aan de getuigenis van de liefde Gods, in het geven van zijnen Zoon.

2. Maar, al gelooven wij nu ook, dat God in liefde aan ons denkt, zoo komt er nogtans eene tweede bedenking voor onzen geest, die ons bekommerd en radeloos maakt. Een vader kan zijn kind beminnen, maar veel tegen zijne ondeugden hebben. Een Regter, een Koning kan medelijden hebben met eenen misdadiger; maar moet hem toch,

naar de wet, oordeelen en straffen. De kwaad-
doener weet ook, dat, ofschoon zijn Regter
hem genegen is, hij hem daarom niet ver-
schoonen kan. De Geest van God brengt
ons, ook door het geloof aan Gods liefde,
onder het oog, dat wij snood tegen dien
God gezondigd hebben. En daar deze lief-
devolle God toch ook een regtvaardig God
is, zoo zegt ons het geweten dat wij straf
verdiend hebben. David geloofde, dat God
een barmhartig God was; maar zijne schul-
den, als misdaden, overtredingen en zonde,
waren steeds voor zijne oogen. Hij wist,
dat hij straf verdiend had, en zegt: » ô Heere!
straf mij niet in uw toorn!" (Ps. VI: 2.)
Het was in David geene zwaarmoedigheid,
geene dweeperij, maar gevoel des harten,
door de waarheid voortgebragt en door een
getrouw geweten ondersteund. Daarom bidt
hij: (Ps. LI: 11.) » verberg uw aangezicht
van mijne zonden!" en (vs. 13.) » verwerp
mij niet van uw aangezicht!" Tegen dit gevoel
mag een wijsgeer wat redeneren en de eigen-
lievende mensch een weinig goeds in zich
opzoeken; het zal toch het ontwaakte geweten
niet stillen en in nood en dood geen
steek houden, maar veeleer helschen angst
en wanhoop voortbrengen.

Maar deze ontwaakte zondaar viert PASCHEN.
Daar verneemt hij, dat CHRISTUS » onze zonden

in zijn ligchaam gedragen heeft op het hout;" (1 Petr. II: 24.) dat Hij » overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardiging." (Rom. IV: 25.) Hij ziet hier dien God, die, » in Christus de wereld met zichzelf verzoent en hare zonden haar niet toerekent;" (2 Cor. V: 19.) die zelf gezegd heeft: » Ik wil uwe overtredingen, misdaden en zonden niet meer gedenken!" Hier wordt zijn geweten bevredigd; Hij heeft » uit het geloof vrede bij God, door onzen Heer Jezus Christus." (Rom. V: 1) Zijn geloof aan de liefde Gods in het geven van zijnen eeniggeboren Zoon, wordt op Paschen versterkt en verhoogd, omdat hij op dit Feest verneemt, dat God ons zijnen Zoon gegeven heeft, om Hem te laten sterven voor onze zonden en Hem op te wekken, ten einde ons te verzekeren, dat Hij ons de zonden vergeeft. En zóó hebben wij, op ons PAASCHFEEST, de oplossing eener ons drukkende bedenking en alzoo de vervulling van onze tweede behoefte. Ik had niet dan geduchte straf te wachten. Nu vier ik Paschen, en hoor God door zijnen Zoon tot mij zeggen: » Ik delg uwe overtredingen uit, om Mijnentwille!" (Jes. XLIII: 25.) Loof den Heer, mijne ziele! en al wat binnen in mij is, zijnen heiligen naam.

3. Maar mijne ellende gaat verder. Er doet zich eene derde groote behoefte in mij op. Als ik nu geloof, dat God waarlijk in liefde aan mij denkt, en dus bevrediging van mijne eerste behoefte vinde; en als ik, ook ten opzichte van mijne tweede behoefte, geruststelling bekomme, dewijl ik verneem, dat mij alle mijne zonden in CHRISTUS vergeven zijn; zoo vinde ik dagelijks nog, dat ik een diep verdorven mensch ben en dat Jezus' woord in mij waarheid is: » uit het harte komen voort booze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valsche getuigenissen, lasteringen." (Matth. XV: 19.) Ach, ik beantwoord geenszins aan de liefde des Vaders en de genade des Zoons. Ik zondig veeleer tegen die liefde en tegen die genade. Waar is hulpe en genezing van deze mijne jammerlijke verdorvenheid? Wie doet mij God en mijnen Zaligmaker regt lief hebben? Wie maakt, dat ik het kwade hate en late, en » doode mijne leden, die op de aarde zijn?" (Col. III: 5.) Wie werkt in mij, dat ik alleen het goede liefhebbe en doe, en niet naar mijnen wil, maar naar Gods wil leve? Ik strijde en worstel, maar zonder vrucht; mijne verdorvenheid blijft dezelfde.

Met dit drukkend gevoel vier ik PINKSTER. Daar hoor ik, dat door den Heer JESUS de

groote belofte vervuld werd: » Ik zal van mijnen Geest uitstorten op alle vleesch! » (Hand. II: 17 vergel. Joël II: 28.) Ik vernem, wat die Geest met kracht in de beste en in de slechtste menschen werkte. In de vrienden van Jezus verlevendigde Hij de kiemen, die in hen lagen, zoodat deze, reeds zalige menschen, zich nu nog veel zaliger gevoelden, dan immer te voren. Maar ook de vijanden van Christus, werden waarlijk bekeerde menschen, door den Heiligen Geest. Ik zie dien Geest, door Jezus aan zijne volgelingen beloofd, die hen alles leerde, hen in alle waarheid leidde, Jezus verheerlijkte, en de wereld overtuigde » van zonde, van gerechtigheid en van oordeel, » (Joh. XVI: 8.) die zondaren geheel vernieuwt en heiligt. Dit alles maakt mij oplettend op de kracht en werkingen van dezen Geest, en ik denk: die H. Geest heeft ook mij in mijnen Doop verzekerd, dat Hij mij » wil toeëigenen wat wij in Christus hebben, de afwassing mijner zonden en de dagelijksche vernieuwing mijns levens, tot dat ik, onder de gemeente der uitverkorenen, in het eeuwige leven onbevlekt gesteld worde. » (Doopsform.) Daar nu de getrouwe God deze belofte van den H. GEEST nog niet ingetrokken heeft en het zegel van den H. Doop nog altijd eene verzegeling blijft, zoo geeft mij de Ontfer-

mer zelf, op PINKSTER, de oplossing van mijne bedenking, die zoo zwaar op mij woog, en voldoende bevrediging voor mijne derde behoefte. Zoo diep en reddeloos verdorven ik ook ben, weet ik toch en mag vertrouwen, dat God, om zijns Zoons wil, door den Heiligen Geest, mij helpen, vernieuwen en heiligen zal, al ware ik ook de voornaamste der zondaren.

4. Maar wij zijn veel behoeftiger dan wij zelve weten. Wij behartigen onze ellende niet, en kunnen veel min onszelve voldoende geruststelling geven. Doch de alwetende en algenoegzame God maakt, door zijne voorkomende genade, ons opmerkzaam op onze velerlei behoeften, en verleent ons tevens, in elken toestand, zoo wel in leven als in sterven, toereikenden troost en krachtadigen bijstand.

Paulus roemt, Rom. V, de genade Gods in Jezus Christus, waardoor wij vergeving van zonden hebben. Hij belijdt, Hoofdst. VI, welk eenen krachtigen invloed het geloof aan die genade op ons hart hebbe. Dit leidt hem, Hoofdst. VII, om zijne diepe verdorvenheid na te gaan. En nu besluit hij, in het volle gevoel van zijne ellende: »Ik ellendig mensch! wie zal mij verlossen uit het ligchaam dezcs doods?» (vs. 24.)

Dezelfde Apostel van onzen Heer bevestigt mij in de hope op mijne verlossing. » Wij zelve » zegt hij Rom. VIII, » die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve zuchten in onszelven, verwachtende de aanneming tot kinderen, [namelijk] de verlossing onzes ligchaams." (vs. 23.) Als wij geloovig ter harte nemen hetgene ons, in den heiligen Doop, de VADER van zijne liefde, de Zoon van zijne genade, en de H. GEEST van zijne gemeenschap, verzekeren, dan hebben ook wij » de eerstelingen des Geestes." Nu zegt Paulus: Wij, (Apostelen en andere Christenen) die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten ook nog (onder vele bezwaren), en wachten op de aanneming tot kinderen [namelijk] de verlossing onzes ligchaams, welke dan zal plaats hebben, als wij » vrij gemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods." (vs. 21.) En zoo weet ik dan ook, dat ik in dien Christus, die ons van God tot » verlossing" geworden is, op eene heerlijke verlossing, naar ziel en ligchaam beide, hopen kan. Wij willen daarom met Paulus zeggen: » Ik ellendig mensch! wie zal mij verlossen?" (Rom. VII: 24.) Maar ook in zijnen juichtoon instemmen: » Ik danke God, door Jezus Christus onzen Heer!" (vs. 25.)

Door dit gedeelte onzer beschouwing, worden wij op onze vierderlei behoefte terug gebragt, en zien tevens in, dat de God aller genade dezelve alle vervult.

Neme ik nu voorts alles te zamen wat god mij in zijn Woord en op de onderscheidene Feesten leert, zoo bewonder ik de wijsheid en algenoegzaamheid der genade van onzen God, die mij regt oplettend op mijne behoeften maakt; maar ook volkomene vervulling daarvan geeft in JEZUS CHRIS-
TUS, mijnen Heer. En dit alles geeft mij, daar ik nog zoo zeer ellendig ben, zoo veel licht in mijne duisternis, dat ik, ook in 't gevoel mijner onmagt en hulpeloosheid, hope en uitzigt verkrijge op verlossing uit alle mijne ellende. Want Hij, die mij van God geworden is tot » wijsheid,» daar ik dwaas ben; tot » regtvaardigheid,» daar ik een zondaar ben; tot » heiligmaking,» daar ik diep bedorven ben; — die JEZUS CHRISTUS is mij ook van god geworden tot » verlossing,» om eenmaal » heilig en onberispelijk en onbeschuldelyk» vóór God gesteld te worden. (Col. I: 22.)

Heeft de hooge god nu van den beginne en door alle tijden heen, zich als het hoogste Goed voor ons, ellendige menschen, bekend gemaakt, zoo wordt dit gewis op onze FEESTEN in het volste licht gesteld. Wij, arme

menschen, hebben geene rust in onszelven. Wij zoeken haar daarom buiten ons. En het is nog gelukkig voor ons, dat wij, buiten God, nergens rust en vrede vinden kunnen. Maar op onze FEESTEN leeren wij den Heer onzen God zóó kennen, dat wij volkomene rust en de vervulling van alle onze goede wenschen in HEM vinden.

Op KERSMIS doet Hij mij inzien, dat ik geene zekere en welgegronde kennis van GOD, uit mijzelf en buiten zijn Woord, hebben kan, en geeft mij die kennis, ter vervulling van mijne eerste behoefte, zóó, dat ik nu met belangstelling mijns harten inzie, dat het waar is, dat God ons menschen lief heeft; want Hij geeft ons zijnen eeniggeborenen Zoon! Op PASCHEN doet mijn Ontfermer mij op mijne schuld en strafwaardigheid acht geven en bevredigt mijne tweede behoefte, door mij, in de opstanding van Christus te verzekeren, dat wij in zijnen dood de verzoening onzer zonden hebben. Op PINKSTER brengt de ontfermende God mij mijne derde behoefte onder het oog, dat er geen herstel of verbetering voor mij is, dan door den heiligen Geest; en toont mij, hoe die Geest op menschen werkt, hen vernieuwt, heiligt en grootelijks zaligt. Terwijl, ten vierde, op GOEDEN VRIJDAG en

HEMELVAARTSDAG, de God aller genade mij leert, dat ik, zoo lang ik nog op aarde ben, zulk een snood mensch ben en blijf, dat ik niet alleen op aarde een Verzoener voor mijne zonden, maar ook voortdurend een Voorspraak in den hemel noodig heb, die voor mij tusschentreedt bij den Vader en steeds voor mij bidt.

Staan wij nu op onze Feestdagen bedaard stil, en zien wij hoe plegtig en in welk een liefelijk licht zich de Heer aan ons bekend maakt, dan worden wij als van zelve er toe geleid, om de woorden Gods, Deut. XVI: 11, 14, als ook tot ons gesproken, aan te nemen. Want de Heer maakt zich, in vollen nadruk, als » onzen God » bekend, en zijne opwekking, om » in Hem vrolijk te zijn, » is dus ook nog sterker voor ons, dan zij voor Israël wezen kon. Willen wij nu niet minder zijn, dan het oude Volk van God, zoo laat ons, voor zoo veel wij Hoofden van huisgezinnen, Vaders en Moeders zijn, onze kinderen en huisgenooten opwekken, om vrolijk te zijn op onze FEESTEN, waar de Heer ons zoo overtuigend leert, dat Hij » onze God en Vader » is, en wat Hij voor ons zijn wil!

TOEPASSELIJK GEBRUIK

der onderscheidene afdeelingen.

De stille overweging van het belangrijke onderwijs, dat ik door onze Feesten bekomme, wekt in mij een verder nadenken op.

I. In de eerste afdeeling van onze beschouwing leerde ik, dat wij door onze Feesten tot de regte kennis van GOD *in 't algemeen* worden opgeleid. En ik moet bekennen, dat de eerste Christenkerk, in het instellen van deze Feesten, door den geest der wijsheid bestierd is. Want, daar wij de leer van God, ons in den heiligen Doop gegeven, bij ons opwassen, zoo ligtelijk veronachtzamen; zoo wordt nu de Christen op ieder Feest er toe geleid, om eerbiedig acht te slaan op hetgeen de VADER, de ZON en de HEILIGE GEEST voor hem is.

En zoo verblijde ik mij zeer, dat ik, door onze groote Christen-feesten, gesterkt worde in mijn geloof aan deze verborgenheid. Het menschelijk vernuft heeft wel ten allen tijde getracht, haar te verklaren. Doch, alle die gewaagde verklaringen zijn slechts verduisteringen, die mij dikwijls zeer verward en verlegen maken. Als ik daarentegen aan mijnen Doop terugdenke en nu

op onze Christen-feesten let, dan moet ik erkennen, dat God deze verborgenheid van zijn Wezen heeft bekend gemaakt, om ons arme schepselen te toonen, welk een belang Hij in ons stelt. Ik vraag, met eerbied voor den hoogen God: kan Hij, die mij zoo onbekend is, zich wel belangrijker aan mij bekend maken, dan daardoor, dat Hij zich als VADER in zijne liefde, als ZOON in zijne genade, als HEILIGE GEEST in zijne gemeenschap openbaart? Een God, die mij zoo vreemd was, en dien ik nu leer kennen als een' God, die waarlijk in liefde aan menschen denkt, die hun zoo onuitsprekelijk genadig is, en die werkelijk in gemeenschap met hen komen wil, is geen vreemd God meer voor mij! Ik gevoel, hoe gewichtig het voor mij is, in deze kennis van Hem regt bevestigd te worden, door hetgeen ik op de Feesten, uit woorden en daden, verneme. Ik zoude althans, zonder deze woorden en daden van God, bezwaarlijk hebben kunnen gelooven, dat zulk een, in zichzelf zalig en heilig God, mij slechten mensch liefhebben, mij strafschuldigen zondaar genadig zijn, mij diep gevallen menschenkind tot een kind van God verheffen zoude. Maar nu worde ik gedrongen, door God zelve gedrongen, om het te gelooven. De woorden en daden

Gods lijden geene tegenspraak en slaan alle twijfelingen ter neder!

II. In de tweede afdeeling, welke mij aanleiding geeft, om, bij alle onze Gedenkefeesten, *bijzonder* op JESUS CHRISTUS, als op onzen Heer en Heiland, te letten, worden mij deze Feestdagen ten uiterste gewichtig; en ik denk met veel gevoel aan het woord van den doorzigtigen Paulus, die, toen hij de heerlijkheid van Christus leerde kennen, in alle andere dingen ledigheid en nietigheid zag. » Ja gewisselijk, » zegt hij, » ik achte ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennisse van Christus Jezus mijnen Heer!» (Phil. III: 8.) De groote Man had, eer hij Christus kende, vele voorregten, die hem boven anderen verhieven. Hij was van aanzienlijke afkomst; werd als Farizeër geroemd, om zijne Israëlietische regtzinnigheid en wegens zijnen ijver tegen de daarvan afwijkende Christenen; en zijn roem was te grooter, daar hij, in zijne eigene en in anderer oogen, onberispelijk naar de Wet leefde. De man kende dus geene behoefte, welker vervulling hij niet in zichzelf meende te vinden. Maar, welken prijs stelde hij nu op deze dingen, nadat hij CHRISTUS had leeren kennen? Hij achtte ze voor schade en hield ze voor drek,

opdat hij Christus mogt gewinnen. Waarom achtte hij zijne Joodsche voorregten schadelijk? Omdat zij hem van Christus hadden terug gehouden. Waarom hield hij ze voor drek? Omdat hij nu zijne gewaande voorregten vergeleek met de heerlijkheid, die hij in Christus zag. CHRISTUS was nu zijn één en zijn al. De schoonheid van Christus straalde hem nu zóó aan, dat hij eigen deugd en andere voorregten daartegen voor niets rekende.

Dit edele bestaan van Paulus, waarin hij eene » eere van Christus » was, noopt ook mij, om naar zulk eene gesteldheid te streven, en die in mij levendig te houden en te voeden. Daarom wil ik mij op KERSMIS verlustigen in de waarlijk uitnemende heerlijkheid van onzen Zaligmaker, bij zijne menschelijke geboorte. Hier is eene heerlijkheid in Hem, die wel meest in den hemel erkend zal worden. Het is zijne heerlijkheid in zijne vernedering. De Zoon van God werd mensch, kwam » in de gestalte des zondigen vleesches, » legde zijne Goddelijke heerlijkheid af, om ons der Goddelijke heerlijkheid deelachtig te maken.

Het verblijdt mij, dat zijn Vader Hem in zijne menschheid met Goddelijke heerlijkheid bekleedde. Want ik zie in het kind van Maria, op voorlichting der Engelen,

den Heiligen, den Zoon van God, den eeuwigen Koning, die, naar Gods genadige bestelling, zondaren zalig maken zoude van hunne zonden. Ik hoor met blijdschap de hemellingen zeggen, dat dit kind in de kribbe, onze Zaligmaker, de vóór lang gewenschte Messias, de Christus, de Heer is. De geringheid van het kind, in doeken gewonden en in de kribbe liggende, verdwijnt, daar zijne goddelijke heerlijkheid ons in vollen luister toestraalt.

Op GOEDEN VRIJDAG is het verkwikking voor mijn sidderend hart, eenige stralen van de heerlijkheid mijns Verlossers, in de ontzettende donkerheid, waar te nemen. Hij, die »geene gedaante of heerlijkheid had,» (Jes. LIII: 2.) was nochtans, en nu vooral, volmaakt boven alle schepselen, veel heerlijker dan alle menschen en Engelen. Want, in de volkomene volbrenging van den geheelen raad en wil van God ter onzer verlossing, waarin Hij den Vader verheerlijkte, is Hij zelf volmaakt geworden. Daarom verlustig ik mij in Hem, in eerbiedige stilheid mijner ziele!

Maar mijne blijdschap in Hem wordt levendiger, als ik zie, dat de hemelen zijne gerechtigheid verkondigen, zoodat alle volken, Joden en Heidenen, zijne heerlijkheid

aanschouwen moeten in de Wonderen, die zijnen dood vergezellen, waardoor God nu ook toonde, dat Hij, die aan dat kruis hing, de Zoon zijner liefde was.

Als ik eindelijk bedenk, dat, daar Hij stierf, ook ik in Hem gestorven ben, en dat zijn dood mijn leven is, ja het leven van alle scharen der gezaligden in den hemel, dan wordt mijne blijdschap over 's Heilands heerlijkheid in zijn lijden, aanbidden, loven en prijzen!

Op PASCHEN bezielt mij de heerlijkheid van mijnen Verlosser met verhoogde blijmoedigheid. Geeft het ons reeds genoeg, als wij de Zon schoon en prachtig zien ondergaan; hoe veel meer, als wij haar, na den duisteren nacht, in volle majesteit weêr zien te voorschijn komen! Het licht der wereld was ondergegaan; maar het verrijst weder in vollen luister. Ik zie in den uit het graf verrezen Verlosser, zoo veel majesteit, dat ik voor Hem nedervalle en, vol bewondering, in het geloof zegge: »Mijn Heer en mijn God!» (Joh. XX: 28.) Ik zie in Hem den overwinnaar van zonde, dood en hel. En ik worde iets van de zaligheid gewaar, die in de aanbedding van dezen Goddelijken Verlosser gelegen is; eene zaligheid, die ik eens ten volle zal gevoelen,

wanneer Hij mij uit den dood opwekt en ik Hem zien zal gelijk Hij is. (1 Joh. III: 2.)

Op HEMELVAARTSDAG zegt de Heer ook tot mij: » Indien gij mij lief hadt, zoo zoudt gij u verblijden, omdat ik gezegd heb: » Ik ga henen tot den Vader!" (Joh. XIV: 28.) Zoude ik mij niet verblijden in de verheerlijking van Hem, die ons Hoofd is, die » zich » zelve vernederde tot den dood des kruises, en daarom eenen naam ontvangen heeft, die boven allen naam is, opdat in » zijnen naam alle knie (ook de mijne) zich » zoude buigen, en alle tong" (ook de mijne) met vreugde » belijden zoude, dat Hij de » Heer is, tot heerlijkheid Gods des Vaders!" (Phil. II: 8-11.)

Op PINKSTER klimt mijne verlustiging in de heerlijkheid van mijnen Verlosser ten top. Sedert zijne hemelvaart was Hij uit het oog. Maar nu zie ik weder den onzienlijken. Hij, die op aarde, door alles wat Hij leerde, deed en leed, ons ten Zaligmaker volmaakt werd, toont nu uit den hemel, dat Hij het is, en dat Hij » volkomen zalig maken kan degenen, die door Hem tot God gaan!" (Hebr. VII: 25.)

Halleluja! Hij leeft en zet zijn werk voort in zondaren te bekeeren en bekeerden te volmaken!

III. De derde afdeeling dezer Verhandeling, welke mij leert, hoe *het Geheel* onzer Feesten volkomen aan alle onze zondaarsbehoefsten beantwoordt, wekt mij op, om met geheel mijne aandacht te letten op den dubbelden zegen, dien God mij, door de openbaring van zijne genade, schenkt. Eerst, dat Hij mij, in zijn Woord en op onze Feesten, mijne behoeften onder het oog brengt; ten tweede, dat Hij die op de liefderijkste wijze vervult. Ik spreek daarom tot mijzelven: » God kent u, zoo blind en van de regte kennis van Hem vervreemd, dat Hij u alleen tot zich terug brengen kan door Jezus Christus, zijn evenbeeld, het afschijnsel zijner heerlijkheid. God kent u zoo strafschuldig, dat Hij u alleen door den dood zijns lieven Zoons vergeving en zaligheid kan doen erlangen. God kent u zoo verdorven, dat Hij de Goddelijke kracht zijnes Geestes noodig achtte, om u te verbeteren." Worde ik nu door den H. Geest opmerkzaam op hetgene Gods woord getuigt van mijne ellende en van CHRISTUS, die mij, verdorvenen mensch, tot » wijsheid, regtvaardigheid en heiligmaking" geworden is, zoo worde ik ook gedrongen, om geloovig ter harte te nemen, dat die eeuwiggezegende Zaligmaker mij ook tot » verlossing" geworden is. En welke is die verlossing? Het is de zaligheid

in Christus Jezus, met eeuwige heerlijkheid; het is die verlossing, waardoor Hij mij verlost, die op zich genomen heeft, mij wijs, regtvaardig, heilig en volmaakt vóór God te stellen!

A. Ik kende niets zekers van God. Hij was mij geheel vreemd. Ik wist volstrekt niet, wat ik aan Hem had en wie Hij voor mij was. En ik leefde waarlijk, gelijk eertijds de Ephesiërs, »zonder Christus en »zonder God in de wereld.» (Eph. II: 12.) Maar ik zoude het rampzalige daarvan eerst na mijnen dood hebben ingezien, indien God zich niet in zulk een helder licht had bekend gemaakt, in het geven van zijnen Zoon, gelijk ik op KERSMIS gedenke. De Christenen te Colossé leerden eerst het akelige van de duisternis kennen, toen de Ontfermer hen overbragt in »het Koningrijk des Zoons zijner liefde.» (Col. I: 13.) Leer ik nu in het licht van Gods woord, Hem en mijzelven regt kennen, zoo worde ik ook, even als de Colossenzen, verplicht om te »wandelen waardiglijk den Heere tot alle »behaaglijkheid, in alle goede werken vrucht »dragende, en wassende in de kennisse »Gods.» (vs. 10.)

B. Zie ik op PASCHEN » het Lam, dat » geslagt is, » (Openb. V: 6, 9, 12.) en heb ik waarlijk vergeving mijner zonden, zoo zeker als Jezus gestorven en weder opgestaan is; ô, dat ik Hem dan ook als mijnen Heer erkenne, en in verlevendiging mijns harten door geloof en liefde, uit de herhaalde beschouwing van zijn lijden, dood en opstanding, kracht ontleene tot de getrouwe vervulling van alle Christenpligten!

C. Wordt mij op PINKSTER van Gods wege verklaard, dat de kracht des heiligen Geestes noodig is ter mijner verbetering; zoo aanbid ik dien God in den rijkdom zijner genade, daar Hij zich tot mij nederbuigt en mij, door zijne voorkomende liefde, doet stil staan, om mijne diepe verdorvenheid regt in te zien; opdat ik de volheid in Christus bekenne, den Geest in mij werken late en » mijne gaven gewilliglijk en met vrenge ten nutte van anderen zoeken te besteden.» (vg. Heidelb. Catech. Afd. 21.)

D. God leert mij, door zijne Wet, op mijne overtredingen, schuld en strafwaardigheid acht geven. Zijne Genade maakt mij mijne vele behoeften bekend. Maar, als zijne ontferming mij den raad onzer verlossing door Christus voor oogen stelt, en ik

door het geloof den moed bekome, om op dien Christus, als mijn Redder en Voor-spraak bij den Vader te zien, zoo ontware ik den vrede, die alle verstand te boven gaat; en behoeftig en hulpeloos als ik ben, worde ik, bij het gezigt van mijne ellende, niet mismoedig en wanhope niet, daar God zelf mij, op GOEDEN VRIJDAG EN HEMELVAARTSDAG, de volkomene vervulling der Wet en voorziening in alle mijne nooden aanwijst.

Daar nu de Goddelijke liefde werkzaam is, om mij uit de ellende mijner blindheid te redden; Goddelijke genade, om mij strafschuldigen te verzoenen; en Goddelijke kracht, om mij van de krankheden mijner ziele te genezen: — welke moet niet mijne dankbaarheid voor dien God der liefde zijn!

En berust de zekerheid van het heil, mij door Christus aangebragt, niet in mijn bedriegelijk gevoel, maar in de waarachtige en onveranderlijke getuigenis van God zelven in zijn woord: — waarom bad ik niet meer om geloofskracht en leefde ik zoo lang, zonder op die groote zaligheid acht te geven? ô, Ontfermer! genees mij van de dwaasheid, waardoor ik zoo menigmaal den troost in het gevoel mijns harten zoeke. Leer, leid en vorm mij, opdat ik, in het geloof in Jezus Christus mijnen Heer, die rust

vinde, welke Hij belooft. Geef, dat uit dit geloof zijne liefde mij dringe tot eene wederliefde, waardoor ik voor Hem leve, gaarne voor Hem iets doe en ook lijde, die voor mij leefde, voor mij zoo veel deed en leed en voor mij stierf; opdat Hij, de Heer, in dezen weg van mij geprezen en mijne hope levendig gehouden worde!

B E S L U I T.

Wie nu de CHRISTEN-FEESTEN met een oog op VADER, ZOON EN HEILIGEN GEEST beschouwt, zal daarin ook voedsel vinden, voor zijn geloof, voor zijne liefde en voor zijne hope, de eenige ware grondbeginselen van het echte Christendom, of van dien nieuwen Christelijken zin, die immers niet alleen bezielt tot geloof, maar ook tot liefde; tot opregt geloof en werkzame liefde niet slechts, maar ook tot eene levende hope!

Wij worden, beide in den Bijbel en op onze Feesten, zoo menigmaal opgewekt tot „blijdschap in den Heere.” De Heer Jezus, die „gisteren en heden dezelfde is en in der eeuwigheid,” wil, dat onze blijdschap „volmaakt worde.” De eerste Christenen „verheugden zich met eene onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.” (1 Petr. I: 8.) Dat is wel het karakter der meeste hedendaagsche

Christenen niet. Vele dingen vereenigen zich, om deze blijdschap terug te houden. Zij, die slechts drooge redeneringen volgen, of die alleen bij het gevoel willen leven, zullen tot de ingenomenheid en voortgaande blijdschap der eerste Christenen nimmer geraken. In het eenvoudig gelooven van hetgeen de VADER, de ZONNEN en de H. GEEST, in den Bijbel en op onze Feesten, getuigen, liggen de kiemen, waaruit die schoone plant, » Blijdschap in den Heere, » ontspruit en haar gedurig voedsel trekt.

Tot deze twee einden, vooreerst om » geloof, liefde en hope, » ten tweede om » blijdschap in den Heere » in de harten der Christenen te verwekken en levendig te houden, zegene de VADER, om zijns ZOONS wil, door den HEILIGEN GEEST, deze overdenkingen; opdat zij, die alleen in CHRISTUS hun heil zoeken, zich té meer » benaastigen, om hunne roeping en verkiezing vast te maken » en hunne » heiligmaking te voleindigen, » om eens met volle blijmoedigheid vóór hunnen Heer te verschijnen en zich alsdan eeuwig in Hem te verblijden, dat zij » de genade Gods niet te vergeefs ontvangen hebben! »
